

Japelj pohvali dobrohotna otroka, a za kazen, da sta se skoraj sprla, ne dovoli jima, dati ženi svojega darila. Reče jima, da naj neseta malico v sadovnjak, kder si jo naj sama razdelita. Le svoj kos vzame župnik ter ga podá ženici, ki ga z velikim veseljem vzame in povžije.

Ko se onemogla sirota nekoliko okreпча, vzdigne jo gospod Japelj in pelje v vas. Teško je korakala starica po poti, a oprta na župnikovo roko, prilezla je vender do bližnje hiše, kder so jo na gospodovo prošnjo vzeli pod streho.

Veseli dan se je žalostno končal za otroke, ker gospoda župnika ni bilo več v sadovnjak. Ostal je pri bolnici, videč, da se jej bliža zadnja ura.

S pomočjo župnijskih poslov so spravili otroci sadje domov.

Ves teden potem ni bilo šole, ker gospod župnik je imel mnogo opraviti z neznano beračico. Bilo jej je vedno huje, in čez štiri dni je umrla. Japelj sam je plačal za njo vse troške in jej napravil lep pogreb.

Tako je deloval slavni Jurij Japelj na Ježici v časni in večni blagor svojih ovčic. Ni čuda, da se je solzilo oko sleharnemu vaščanu, ko se je preselil 1795. leta njih ljubljeni duhovni oče v Naklo, kder je služil štiri leta kot dekan nič menj unet za srečo in blagostan svojih ovčic.

1799. leta je šel v Celovec, kder je služil kot kanonik do svoje prezgodnje smrti. Na mrtvaški oder mu je došla vest, da je izvoljen tržaškim škofom. Do zadnjega je bil Japelj zdrav in vesel. V 11. dan oktobra 1807. leta je bral svojemu prijatelju neko Marijino pesen, katero je bil sam zložil. Prečitavši jo, razjokal se je notranjega veselja nad svojim zadnjim umotvorom. Kmalu po prijateljevem odhodu zadene ga mrtvoud, zgrudi se na tla, in v malo urah, previden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspi.

Tako je končal svoje bogoljubno življenje jeden prvih slovenskih pisateljev in učenjakov, mož, neumorno delaven za blagor človeštva, poštenjak, kakeršnih šteje mo malo v sedanjej dōbi.

V 24. dan avgusta 1849. l. je umrl v Ljubljani stolni dekan Verban Jerin, nekdanji Japljev učenec — Cerkvenikov Verbanček iz Stožic pri Ježici. *Tomanov.*

Debrecin.

ajznamenitejše ogersko trgovsko in obrtno mesto je brez dvombe Debrecin. Leži na vzhodnej strani reke Tise v velikej ogerskej ravnini, ki se debrecinska pustopoljina imenuje. Debrecin je za Pešto največje in najbolj obljudeno ogersko mesto, ki šteje preko 52.000 prebivalcev in ima razven Pešte najživáhnejšo kupčijo v vsej ogerskej kraljevini. Hiš ima nekaj čez 4000, ki so nizko zidane, pa také raztresene, da zavzemajo veliko prostora. V vsem skupaj ima Debrecin 5 cerkev, mej katerimi se najbolj odlikujeta kalvinska in pa frančiškanska cerkev. Druga znamenita poslopja so: lep in dokáj velik samostan pijaristov, mestna svetovalnica in protestantska akademija z dragoceno knjižnico.

Preko 40.000 dragocenih knjig se tu nahaja, mej njimi zeló redki rokopisi, matematične, prirodoslovne in naravo-zgodovinske zbirke, ki so posebno velike vrednosti. Kalvinci imajo tu svoj višji in katoličani svoj nižji gimnazij. — Pómneti je treba tudi to, da ga ni na vsem Ogerskem drugega večjega mesta, kder bi se govorila takó lepa in čista magjarščina, kakor v mestu Debrecinu, sredi velike pustopoljine, ki je prvotno bivališče magjarskega plemena.

Kako živahna je trgovina v Debrecinu, sodi se lahko po tem, da prehaja čez leto in dan za 20 do 25 milijonov goldinarjev blagá iz jedne roke v drugo. V mestu samem so na leto po štiri sejmi, ki so jako dobro obiskovani; ne samó od vseh strani ogerske in erdeljske zemlje, nego tudi iz drugih tujih krajev pridejo tù sem trgovci, obrtniki in kupčevalci. Ob teh sejmih se prodaje posebno rogata živina, konji, slanina, vosek, med, platno in milo, ki so zgolj domači izdelki; a nasprotno se zopet kupuje mnogovrstno, posebno dunajsko obrtno blago.

Debrecin.

— Rokodelcev, ki izdelujejo vse, česar je treba za magjarsko nošnjo, recimo: črevljarjev (čizmarjev), krojačev, plaščarjev in gumbarjev je v Debrecinu ogromno število.

Na milijone lončenih pip (fajf) se naredi v Debrecinu, ki se razprodajajo po vsem našem cesarstvu, koder koli se tobak puši. Tudi izvrstnega mila se mnogo nareja, a to prav lahko, ker je ondotna zemlja polna sode.

Najznamenitejša obrt v Debrecinu, kakor sploh po vsem Ogerskem, sme se óna imenovati, ki podelava surove živinske kože. A temu niti drugače biti ne more, ker se povsod dobiva dovolj surovega blagá, rekše neizdelanih kož po jako nizkej ceni, a za magjarsko obleko (čizme in bunde) se rabi po največ úsnija in kožuhovine, a tudi za sedla in drugo konjsko opravo se potrebuje tako blagó.

Okolica Debrecinska ima zeló raztezne in plodne ravnine, po katerih se pase mnogobrojna goveja in druga domača živina. — V Dijosegu, na jugovzhodu od Debrecina, raste izvrstno vino.

T.

